

RADA GMINY GODKOWO

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY GODKOWO**

GODKOWO, PAŹDZIERNIK – GRUDZIEŃ 2015

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Godkowo

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

OŚRODEK PROFILAKTYKI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ

MGR MIROSŁAW ŚLESIŃSKI - MODERATOR STRATEGII

ANNA WOŁCZEK - EDYTOR

GODKOWO, PAŹDZIERNIK – GRUDZIEŃ 2015

WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej, rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy.

Formuła otwartego, ciągłego przewidywania i projektowania przyszłości powinna stanowić przydatne pragmatyczne narzędzie regulacji rozwoju w sytuacji, gdy nadmiar celów w stosunku do ograniczonych środków utrudnia podejmowanie bieżących i przyszłych decyzji. Zmienność uwarunkowań zewnętrznych, występowanie sprzeczności a nawet konfliktów interesów i dążeń różnych grup społecznych narzuca konieczność przyjęcia negocjacyjnej formuły zarządzania polityką społeczną. Istotą jej jest dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to zatem formuła kształtowania **strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości**.

Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji.

Strategia jest więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii.

Społeczna akceptacja oraz identyfikacja mieszkańców z wypracowanymi celami dają szansę władzy lokalnej na przejście z poziomu administrowania do POZIOMU ZARZĄDZANIA polityką społeczną.

Jako element żywy Strategia będzie podlegać ciągłym zmianom – będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej.

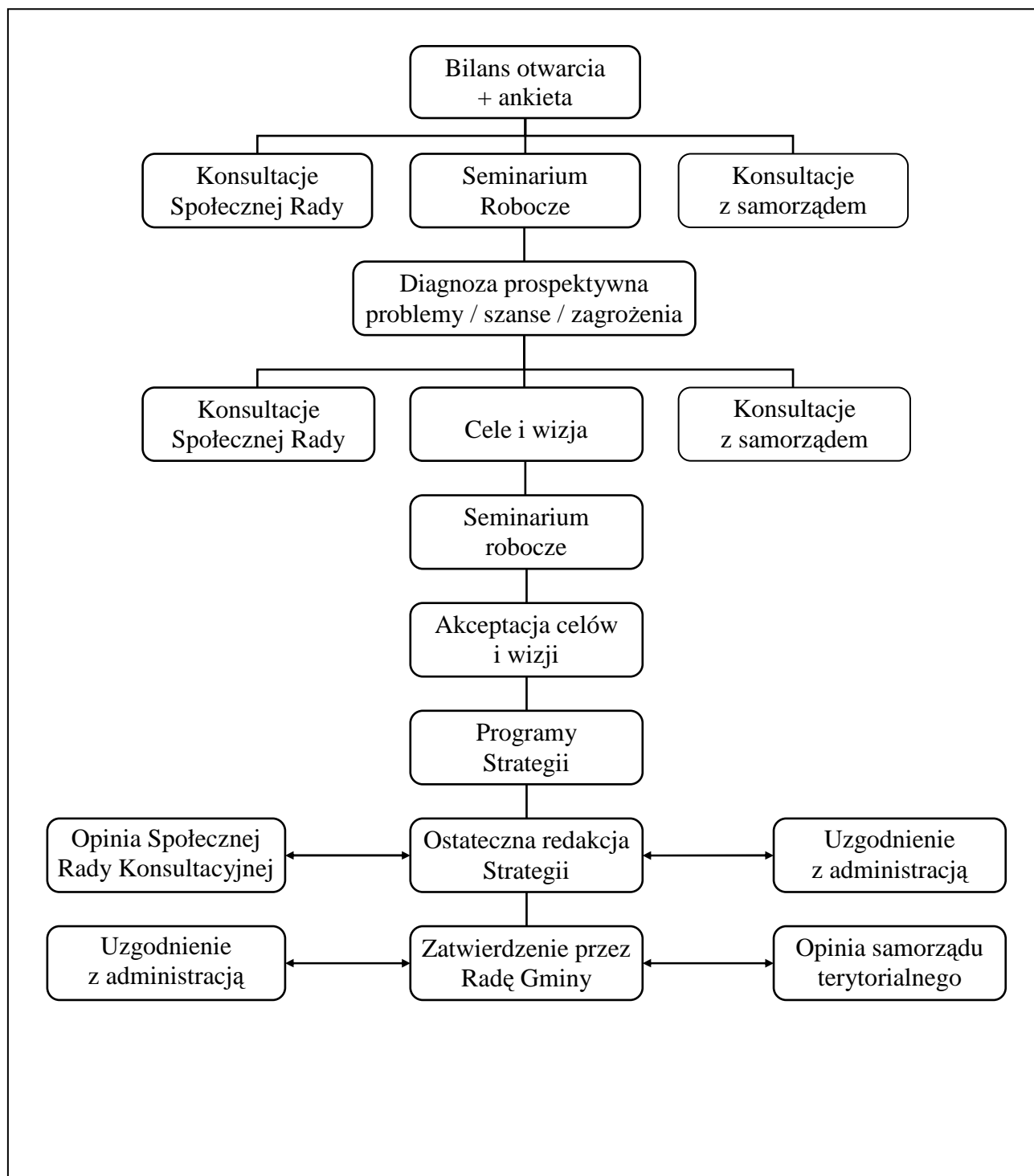
Strategia została przyjęta jako dokument przez Radę Gminy w dniu 18 grudnia 2015 r.

Strategia została opracowana na lata 2016 – 2025.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Tok opracowania strategii	5
1.1. Podstawy prawne opracowania strategii	6
II. Uczestnicy, proces uspołeczniania, procedury	6
2.1 Uczestnicy	6
2.2 Proces uspołeczniania	7
2.3 Słownik pojęć	8
III. Wizja przyszłości i cel nadrzędny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	8
IV. Charakterystyka środowiska społecznego	10
4.1 Krótka charakterystyka Gminy Godkowo	10
4.2 Podstawowe dane statystyczne Gminy Godkowo.	10
4.3 Wybrane zagadnienia z diagnozy problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych	14
V. Pozycja strategiczna Gminy Godkowo	27
5.1 Analiza SWOT	27
5.2 Prospektywna wizja realizacji rozwiązań problemów społecznych w Gminie Godkowo	32
VI. Cele główne strategii, cele szczegółowe i ich realizacja	35
6.1 Cele główne strategii	35
6.2 Cele szczegółowe i ich realizacja	36
VII. System zarządzania i aktualizacji strategii	47

I. TOK OPRACOWANIA STRATEGII

1.1. Podstawy prawne opracowania strategii

Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 163 ze zmianami) obliguje Gminy do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Wg. **Art. 17.** 1. w/w Ustawy: „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze **szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych**, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka..”;

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi:

Wg art. 4¹ ust.2. w/w Ustawy: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, **stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych**, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w programie. W celu realizacji programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi:

Wg. art.10 ust.2. w/w Ustawy: „Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Gminnym Programem”, uwzględniając zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 1—3 oraz kierunki działań wynikające z Krajowego Programu. **Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych”.**

II. UCZESTNICZY, PROCES USPOŁECZNIANIA, PROCEDURY

2.1 Uczestnicy

Do prac nad budową Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zgłosiło się 20 osób z terenu Gminy Godkowo, które wyraziły zainteresowanie w procesie planowania strategicznego. Wśród nich znalazły się osoby będące członkami Rady Gminy, jak również osoby z szeroko pojętej lokalnej społeczności niezwiązane bezpośrednio ze strukturami zarządzania w gminie.

**OSOBY UCZESTNICZĄCE W PRACACH NAD STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH – WSPÓŁTWÓRCY STRATEGII.**

Lp.	Imię i Nazwisko	Miejsce pracy, Funkcja	
1.	Halina Potrapeluk	Hotel Młyn Klekotki Sołtys Skowrony	
2.	Anna Kabłasz	Opiekun świetlicy wiejskiej w Szymborach	
3.	Joanna Rynkiewicz	Opiekun świetlicy wiejskiej w Bielicy	
4.	Małgorzata Świstak	Opiekun świetlicy wiejskiej w Godkowie	
5.	Alina Koroś	Opiekun świetlicy wiejskiej w Skowronach	
6.	Wanda Matwiej	ZUK w Godkowie - Sołtys Grądky	
7.	Marlena Staruch	GOKSiR Godkowo	
8.	Anna Dubińska	GOPS Godkowo	
9.	Małgorzata Hurman	GOPS Godkowo	
10.	Izabela Charmuszko	Sekretarz UG Godkowo	
11.	Jan Buszowecki	Gospodarstwo Rolne Lesiska, Radny Gminy Godkowo	
12.	Tomasz Borkowski	Gospodarstwo Rolne Miłosna, Wiceprzewodniczący Rady Gminy Godkowo	
13.	Mariusz Dziki	Gospodarstwo Rolne Dobry, Przewodniczący Rady Gminy Godkowo	
14.	Renata Korwel	Gospodarstwo Rolne Łępno, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Godkowo „Pomocna Dłoń”, Radna Gminy Godkowo	
15.	Janina Stolica	Członek Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Gminy Godkowo „Pomocna Dłoń”,	
16.	Paweł Gajownik	Własna działalność gospodarcza, OSP Godkowo, Radny Gminy Godkowo	
17.	Andrzej Sidor	Gimnazjum w Dobrym	
18.	Sabina Sosnowska	Opiekun świetlicy wiejskiej w Podągach	
19.	Jan Szczęsny	Emeryt, część etatu w SP Godkowo	
20.	Joanna Kubiak	UG Godkowo, GKRPA	

2.2 Proces uspołeczniania

Poszczególne etapy planowania przeprowadzone zostały na spotkaniach, które odbyły się: 22 października, 12 listopada, 2015 roku.

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się w praktyce z zastosowaniem w procesie planowania co najmniej dwóch z czterech niżej podanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- **programowanie** – obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – także na poziomie gmin i powiatów,
- **subsidiarność** – jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- **partnerstwo** – statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- **koncentracja** – wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

W poniższej strategii zostały uwzględnione wszystkie 4 zasady.

2.3 Słownik pojęć

WIZJA - dokąd zmierzamy, kim chcemy się stać, w imię jakich wartości działamy,

MISJA – sens naszego istnienia i działania,

PRIORYTETY – najważniejsze cele, pierwszoplanowa sprawa (zgodnie z nomenklaturą NSRR),

CELE (KIERUNKI STRATEGICZNE) – opisują pożądane zmiany struktury powiązań i jakości w podsystemach rozwoju,

ZADANIA – upodmiotowiony harmonogram działań (programów, czasów).

III. WIZJA PRZYSZŁOŚCI I CEL NADRZĘDNY STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu gminy, jaki chcieliby osiągnąć za 10 lat mieszkańcy – uczestnicy procesu planowania. Wizja określa bardzo ogólnie dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Godkowo **wizję** sformułowano w następujący sposób:

Gmina Godkowo jest miejscem przyjaznym dla mieszkańców, umożliwiającym:

- *wysoki poziom życia poprzez zrównoważony rozwój gospodarczy*
- *profesjonalną pomoc społeczną, wspierającą wzmocnienie własnych zasobów osób potrzebujących pomocy, sprzyjającą rozwojowi własnych zasobów*
- *nowoczesną edukację, przyjazną różnym grupom wiekowym*
- *dobrą opiekę medyczną i socjalną,*
- *integrację społeczności lokalnej.*

Strategia pozwala zaplanować harmonijny plan rozwoju, przygotować konspekt działań zgodny z wcześniej wypracowaną wizją, ze szczegółowym podziałem na najważniejsze obszary oraz ich poszczególne etapy realizacji. Pozwolą one przybliżyć nas do wcześniej ustalonych zamysłów.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO

4.1 Krótka charakterystyka Gminy Godkowo

Gmina Godkowo położona jest w zachodniej części regionu Warmii i Mazur. Graniczy z gminami: Orneta, Wilczęta, Pasłęk, Miłakowo i Morąg. Gmina Godkowo zaliczana jest do obszaru „Zielonych Płuc Polski”. Cały obszar gminy usytuowany jest w strefie przejściowej pomiędzy Równiną Warmińską a Pojezierzem Iławskim. W krajobrazie gminy obserwujemy tereny pagórkowate, faliste oraz elementy rzeźby płaskorówninnej. Część regionu zajmują lasy z dużym udziałem buków, okazałych dębów, sosny i lipy oraz z bogatym runem leśnym.

W okolicznych lasach występują różnorodne gatunki zwierząt; daniele, lisy, dziki, sarny i jelenie. Symbolem i atrakcją gminy są licznie występujące tu bociany. Gniazda bociani przyozdabiają prawie każdą wieś.

Pełne uroku są tereny wokół jeziora Zimnochy, otoczonego pasmami trzcin. Okolice zlewni jeziora zdominowane są przez łąki i pastwiska. Specyficzny mikroklimat i flora stwarzają dogodne warunki do gniazdowania ptaków.

Rejon mniejszego jeziora Okonie posiada również cenne walory przyrodnicze z ostoją lęgową dla ptactwa wodno – błotnego. Przez tereny gminy przepływają rzeka Pasłęka oraz Wąska.

Główną funkcją gminy jest rolnictwo. Na terenie gminy znajduje się około 2.611 ha gruntów rolnych, znajdujących się w zasobach Agencji Nieruchomości Rolnej Skarbu Państwa. Gmina posiada szereg obiektów gospodarczych przeznaczonych do zagospodarowania na cele rolnicze i nie tylko. Atutem gminy jest jej zwodociągowanie w 90 %.

4.2 Podstawowe dane statystyczne Gminy Godkowo.

Tabela 1. Podstawowe dane statystyczne Gminy Godkowo.

LP.	DANE	JEDNOSTKA	LATA		
			2003	2013	2014
1	Powierzchnia				
		ha	16 660		
	w tym:				
	Użytki rolne	ha	11 688,3		
	Lasy	ha	861		
2	Ludność				
		osoba	3605	3380	3386
	w tym:				
	Młodociani (do lat 14)	osoba	691	523	506
	Osoby starsze (pow. 60 lat)	osoba	626	607	647
3	Podmioty gospodarcze- (rejestrowane w systemie REGON)				
					20.10. 2015 r
	Osoby fizyczne prowadzące działalność	ilość	152	bd	80
4	Struktura przedsiębiorstw				
	Produkcyjne	ilość	bd	bd	3
	budowlane	ilość	bd	bd	20
	Handlowe	ilość	bd	bd	10
	Turystyczne	ilość	bd	bd	3
	Transportowe	ilość	bd	bd	4
	Pozostałe	ilość	bd	bd	40
5	Infrastruktura				
	Lokale gastronomiczne	ilość	bd	3	3
	Miejsca noclegowe	ilość	bd	69	79
	Sklepy różne		bd	16	15
6	Zasoby mieszkaniowe				
	Komunalne	Szt/m2	bd	25/1174	25/1174
	Prywatne		bd	736/-	764/-
7	Służba zdrowia				
	Ośrodki zdrowia	ilość	1	1	1
	Apteki	ilość	1	1	1

8	Oświata				
	Punkty przedszkolne		-	1	1
	Szkoły Podstawowe	ilość	2	2	2
	Gimnazja	ilość	1	1	1

Źródło: Urząd Gminy

Tabela 2. Bezrobotni w Gminie Godkowo

lp	Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Elblągu	Zarejestrowani bezrobotni							
		Liczba bezrobotnych ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	z rubryki 1				
					do 25 roku życia	długotrwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	Osoby do 12 mc-y szkole	niepełnosprawni
		1	2	3	4	5	6	7	8
1	Stan na XII.2013	425	246	61	81	260	102	19	21
2	Stan na XII.2014	353	204	39	61	235	81	14	17

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu

Analiza porównawcza danych z lat 2013 i 2014 wskazuje na spadek bezrobocia w Gminie Godkowo, właściwie w każdej kategorii wiekowej.

Maleje także liczba osób z prawem do zasiłku. Przyczyny mogą być różnorodne- od niechęci do pracy i wykorzystywania rejestracji do ubezpieczenia zdrowotnego poprzez pracę na czarno lub za granicą.

Tabela 3. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej.

	2013 R	2014 R
LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW OTRZYMUJĄCYCH POMOC OGÓLEM	718	719
W TYM ZADANIA WŁASNE	718	719
W TYM ZADANIA ZLECONE	0	0
LICZBA RODZIN	251	253
LICZBA OSÓB W RODZINACH	718	719

Analiza porównawcza wskazuje na utrzymywanie się stałej liczby osób potrzebujących pomocy i wsparcia ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tabela 4. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej.

Mieszkańcy ogółem w 2013 i 2014 r – 3246 osób	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	% OGÓŁU MIESZKAŃCÓW	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	% OGÓŁU MIESZKAŃCÓW
	2013 rok			2014 rok		
UBÓSTWO	210	610	18,8	207	596	18,4
SIEROCTWO	0	0	0	1	3	0,09
OCHRONA MACIERZYŃSTWA	35	185	5,7	39	206	6,35
BEZDOMNOŚĆ	1	1	0,03	1	1	0,03
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	11	292	8,9	103	260	8,1
BEZRADNOŚĆ	13	45	1,4	7	23	0,7
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	7	17	0,5	6	16	0,5
ALKOHOLIZM	7	9	0,3	2	2	0,1
NARKOMANIA	0	0	0	0	0	0

Źródło: Urząd Gminy

Najczęściej powodem korzystania z pomocy społecznej jest ubóstwo. Kolejnym powodem niepełnosprawność oraz ochrona macierzyństwa.

4.3 Wybrane zagadnienia z diagnozy problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

Prezentację wyników rozpoczniemy od rozpowszechnienia używania różnych substancji psychoaktywnych: najpierw tytoniu, potem napojów alkoholowych, a w końcu pozostałych środków, w tym nielegalnych. Następnie zajmiemy się kwestią dostępności poszczególnych substancji. Przedstawimy także ich środowisko wychowawcze mające istotny wpływ na zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży.

LICZBA PRZEPROWADZONYCH BADAŃ

	Szkoły Podstawowe Kl. VI	Gimnazjum Kl I	Gimnazjum Kl III
1. Chłopcy	12	12	8
2. Dziewczęta	15	5	9
Razem	27	17	17

Uwaga: w analizie wyników badań nie uwzględniono 1 ankiety ze względu na jej niewiarygodność. Uczeń zaznaczył w pyt. 8 pozytywną odpowiedź przy każdym środku psychoaktywnym, co jest niemożliwe ze względu na wiek, jak i sytuację psychospołeczną ucznia.

PALENIE TYTONIU

Rozpowszechnienie palenia tytoniu było badane w dwóch wymiarach czasowych – całego życia respondenta oraz ostatnich 30 dni przed badaniem. Pierwszy z nich pozwala na ustalenie zasięgu zjawiska eksperymentowania z tą substancją, tzn. podejmowania prób palenia tytoniu. Drugi przydatny jest do uchwycenia rozmiarów grupy aktualnie palących, a także palących okazjonalnie lub regularnie.

Porównanie wyników niepalenia papierosów w perspektywie czasowej.

	Szkoła Podstawowa VI klasa		Gimnazjum Kl I		Gimnazjum Kl III	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Nigdy nie paliłem w ciągu życia	23	85,20	6	35,29	2	11,76
Nigdy nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni	26	96,30	14	82,35	11	64,71

Wyraźnie widać, iż próby palenia papierosów nasilają się z wiekiem. Różnica między ostatnim miesiącem, a całym życiem w przypadku szkoły podstawowej jest niewielka, natomiast w III klasie Gimnazjum różnica jest istotna.

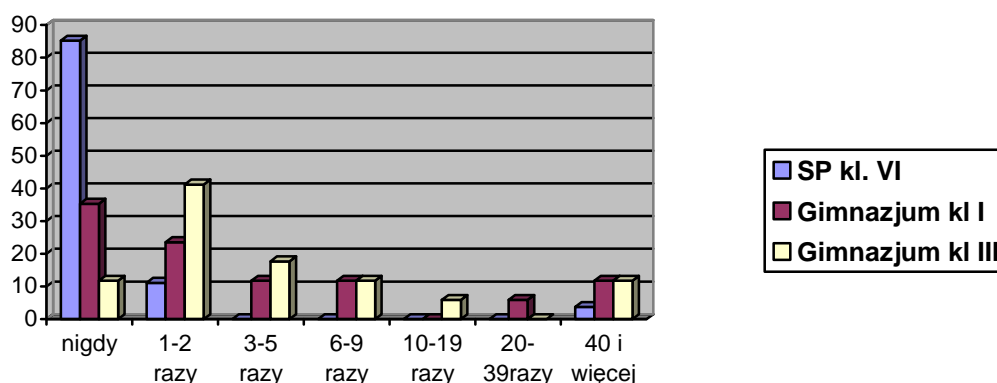
Dane na temat doświadczeń z paleniem tytoniu zebranych na przestrzeni całego życia zawiera poniższa tabela.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się palić papierosy?

	Szkoła Podstawowa VI klasa		Gimnazjum Kl I		Gimnazjum Kl III	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Nigdy nie paliłem	23	85,20	6	35,29	2	11,76
1-2 razy	3	11,10	4	23,53	7	41,18
3-5 razy	0	0,00	2	11,76	3	17,65
6-9 razy	0	0,00	2	11,76	2	11,76
10-19 razy	0	0,00	0	0,00	1	5,88
20-39 razy	0	0,00	1	5,88	0	0,00
40 razy i więcej	1	3,70	2	11,76	2	11,76

Palenie papierosów rozpowszechnione jest przede wszystkim w szkołach gimnazjalnych. W trzeciej klasie Gimnazjum „nigdy nie paliło tylko 11,76 %.

Na wykresie poniżej porównanie palenia papierosów w poszczególnych typach szkół:

PICIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

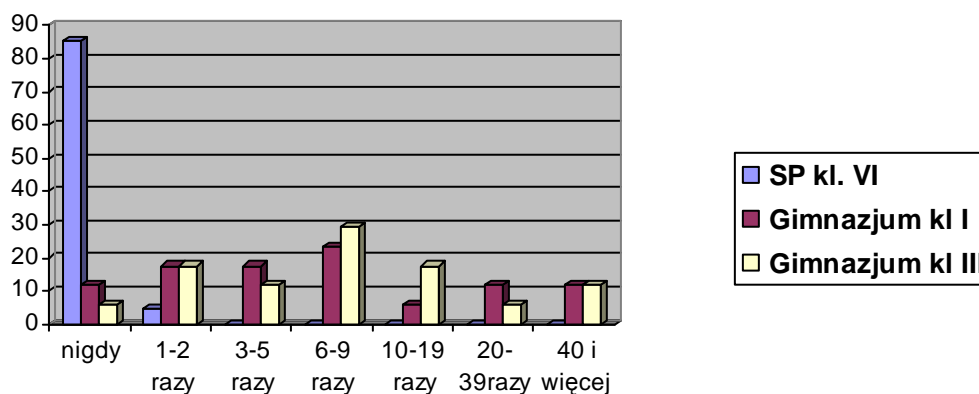
Napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Poniżej rozkład wyników:

Ile razy (jeśli w ogóle) **w życiu** zdarzyło Ci się pić jakiś napój alkoholowy, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy?

	Szkoła Podstawowa VI klasa		Gimnazjum Kl. I		Gimnazjum Kl. III	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Nigdy nie piłem	23	85,18	2	11,76	1	5,88
1-2 razy	4	14,82	3	17,65	3	17,65
3-5 razy	0	0,00	3	17,65	2	11,76
6-9 razy	0	0,00	4	23,53	5	29,41
10-19 razy	0	0,00	1	5,88	3	17,65
20-39 razy	0	0,00	2	11,76	1	5,88
40 razy i więcej	0	0,00	2	11,76	2	11,76

Z analizy danych powyższej tabeli wynika, iż sięganie po alkohol szczególnie nasila się w Gimnazjach. Wśród uczniów klas VI szkół podstawowych odsetek niepijących wynosił **85,18**, a w Gimnazjum – kl. III, tylko **5,88**.

Poniżej na wykresie porównanie picia alkoholu w życiu w poszczególnych typach szkół:

Porównanie wyników niepicia napojów alkoholowych w perspektywie czasowej.

	Szkoła Podstawowa VI klasa		Gimnazjum Kl I		Gimnazjum Kl III	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Nigdy nie piłem: w życiu	23	85,18	2	11,76	1	5,88
Nigdy nie piłem: w ciągu ostatnich 12 miesięcy	26	96,30	5	29,41	3	17,65
Nigdy nie piłem: w ciągu ostatnich 30 dni	26	96,30	11	64,71	9	52,94

Podobnie jak z papierosami eksperymentowanie z napojami alkoholowymi nasila się wraz z dorastaniem. Tendencja ta jest szczególnie widoczna w momencie przejścia dziecka do Gimnazjum. Dzieje się tak w I klasie i w III klasie Gimnazjum (pięciokrotny spadek abstynencji wśród uczniów w życiu w porównaniu do liczby pijących w ciągu ostatniego miesiąca). Tego zjawiska nie obserwuje się w szkole podstawowej.

MIEJSCE SPOŻYCIA ALKOHOLU

Przypomnij sobie sytuację, w której ostatnio piłeś(aś) alkohol. Gdzie byłeś(aś) podczas picia? /Młodzież mogła wskazać więcej niż jedno miejsce – dlatego liczba wskazań może być większa niż liczebność/

	Szkoła Podstawowa VI klasa		Gimnazjum Kl. I		Gimnazjum Kl. III	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Jeżeli piłem to:						
U siebie w domu	3	11,12	4	23,53	2	11,76
W domu u kogoś	2	7,40	4	23,53	5	29,41
Na ulicy, w parku, „pod chmurką”	0	0,00	6	35,29	5	29,41
W barze lub w pubie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
W dyskotecce	0	0,00	0	0,00	3	17,65
W restauracji	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Gdzie indziej	1	3,70	0	0,00	1	5,88

Młodzież najczęściej pije na ulicy, w parku (29,41% gimnazjalistów trzeciej klasy), u siebie w domu (11,76 %), u kogoś w domu (29,41%), na dyskotecce (17,65 %).

UPIJANIE SIĘ

Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się upić napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką w ciągu życia?

	Szkoła Podstawowa VI klasa		Gimnazjum Kl. I		Gimnazjum Kl III	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Nigdy nie upiłem się	26	96,30	13	76,47	9	52,94
1-2 razy	0	0,00	2	11,76	5	29,41
3-5 razy	0	0,00	2	11,76	2	11,76
6-9 razy	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10-19 razy	1	3,70	0	0,00	1	5,88
20-39 razy	0	0,00	0	0,00	0	0,00
40 razy i więcej	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Picie destrukcyjne nasila się w III kl. gimnazjum. Co **drugi** uczeń tej klasy upił się przynajmniej raz w życiu.

UŻYWANIE INNYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Do szerokiej grupy innych niż alkohol i tytoń substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych. Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy tu substancje, których produkcja i obrót nimi są czynami zabronionymi przez prawo. W języku publicystyki substancje te często nazywane są narkotykami.

Poniżej rozkład wyników sięgania po środki psychoaktywne.

Czy zdarzyło Ci się używać kiedykolwiek, któregoś z podanych niżej środków?						
a) Marihuana i haszysz					N=61	%
	Nie, nigdy				58	95,08
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni				1	1,64
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy				1	1,64
	Tak, kiedykolwiek w życiu				1	1,64
b) Substancje wziewne					N=61	%
	Nie, nigdy				59	96,72
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni				1	1,64
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy				0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu				1	1,64

c) Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza				N=61	%
	Nie, nigdy			57	93,44
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			4	6,56
d) Amfetamina				N=61	%
	Nie, nigdy			60	98,36
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			1	1,64
e) LSD lub inne halucynogeny				N=61	%
	Nie, nigdy			61	100
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			0	0,00
f) Crack				N=61	%
	Nie, nigdy			61	100
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			0	0,00
g) Kokaina				N=61	%
	Nie, nigdy			60	98,36
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			1	1,64

h) Relevin				N=61	%
	Nie, nigdy			61	100
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			0	0,00
i) Heroina				N=61	%
	Nie, nigdy			60	98,36
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			1	1,64
j) Ecstasy				N=61	%
	Nie, nigdy			61	100
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			0	0,00
k) Grzyby halucynogenne				N=61	%
	Nie, nigdy			59	96,72
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			1	1,64
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			1	1,64
l) GHB				N=61	%
	Nie, nigdy			61	100
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			0	0,00

m) Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki				N=61	%
	Nie, nigdy			61	100
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			0	0,00
n) Alkohol razem z tabletkami				N=61	%
	Nie, nigdy			59	96,72
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			2	3,28
o) Alkohol razem z marihuana				N=61	%
	Nie, nigdy			59	96,72
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			2	3,28
p) Sterydy anaboliczne				N=61	%
	Nie, nigdy			61	100
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			0	0,00
r) „tzw. Dopalacze”				N=61	%
	Nie, nigdy			59	96,72
	Tak, w czasie ostatnich 30 dni			0	0,00
	Tak, w czasie ostatnich 12 miesięcy			0	0,00
	Tak, kiedykolwiek w życiu			2	3,28

Do braku kontaktu z narkotykami najczęściej przyznają się uczniowie szkół podstawowych – informują o kontakcie z tabletkami bez przepisu lekarza. W Gimnazjum liczba osób sięgających po środki psychoaktywne zwiększa się.

Powyższe dane dotyczą wszystkich badanych uczniów. Najczęściej narkotyki rozprowadzane są podczas wspólnego brania. Dotyczy to przede wszystkim starszej młodzieży. Młodszy zaopatrują się u starszych kolegów – natomiast starsi uczniowie biorą wśród przyjaciół.

REASUMUJĄC:

DZIECI I MŁDZIEŻ W GMINIE GODKOWO MA ZNIKOMY KONTAKT ZE ŚRODKAMI PSYCHOAKTYWNYMI.

RODZICE A UŻYWANIE SUBSTANCJI PRZEZ MŁODZIEŻ

Wśród różnych instytucji odpowiedzialnych za wychowanie najważniejsza rola przypada rodzinie. Także w kwestii używania substancji rodzina, a szczególnie rodzice mogą mieć decydujący wpływ. Przyzwolenie ze strony rodziców lub brak zainteresowania stosunkiem dzieci do alkoholu i innych substancji może sprzyjać ich używaniu przez młodych ludzi a odpowiednio realizowana strategia wychowawcza może zapobiec podejmowaniu i ponawianiu doświadczeń z substancjami. Doniosłość profilaktycznej roli rodziny podkreślana była przez większość dorosłych badanych w ogólnopolskich badaniach ankietowych zrealizowanych w 2002 r. z inicjatywy Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz powtórzonych w 2006 r. przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. W badaniach nad postawami wobec alkoholu przeprowadzonych w 1995 r., także przy finansowym wsparciu PARPA, ujawniła się **tendencja do liberalizacji** ze strony dorosłych w zakresie inicjacji alkoholowej przed wejściem w pełnoletność.

Także zasady ustalone przez rodziców, oraz wsparcie emocjonalne udzielane dzieciom ma ogromny wpływ za zmniejszenie ryzyka sięgania po środki psychoaktywne przez dzieci.

Poniżej rozkład wyników w zakresie środowiska wychowawczego respondentów:

Jak często poniższe stwierdzenia odnoszą się do Ciebie:					
a) Moi rodzice określili ścisłe zasady, co ja mogę robić w domu			N=61	%	
	Zawsze lub prawie zawsze		10	16,39	
	Często		13	21,31	
	Czasami		22	36,07	
	Rzadko		13	21,31	
	Nigdy lub prawie nigdy		3	4,92	
b) Moi rodzice określili ścisłe zasady, co ja mogę robić poza domem			N=61	%	
	Zawsze lub prawie zawsze		8	13,11	
	Często		13	21,31	
	Czasami		13	21,31	
	Rzadko		16	26,23	
	Nigdy lub prawie nigdy		11	18,03	
c) Moi rodzice wiedzą, z kim ja spędzam wieczory			N=61	%	
	Zawsze lub prawie zawsze		29	47,54	
	Często		13	21,31	
	Czasami		12	19,67	
	Rzadko		6	9,84	
	Nigdy lub prawie nigdy		1	1,64	
d) Moi rodzice wiedzą, gdzie ja spędzam wieczory			N=61	%	
	Zawsze lub prawie zawsze		27	44,26	
	Często		10	16,39	
	Czasami		13	21,31	
	Rzadko		7	11,48	

	Nigdy lub prawie nigdy		4	6,56
e) Mogę łatwo otrzymać wsparcie emocjonalne od matki lub ojca			N=61	%
	Zawsze lub prawie zawsze		35	57,38
	Często		13	21,31
	Czasami		8	13,11
	Rzadko		4	6,56
	Nigdy lub prawie nigdy		1	1,64

f) Mogę łatwo dostać pieniądze od matki lub ojca			N=61	%
	Zawsze lub prawie zawsze		8	13,11
	Często		13	21,31
	Czasami		15	24,59
	Rzadko		13	21,31
	Nigdy lub prawie nigdy		12	19,67
g) Mogę łatwo otrzymać wsparcie emocjonalne od mojego najlepszego przyjaciela			N=61	%
	Zawsze lub prawie zawsze		24	39,34
	Często		18	29,51
	Czasami		12	19,67
	Rzadko		3	4,92
	Nigdy lub prawie nigdy		4	6,56

Niepokojące jest to, że prawie co piąty respondent żyje w środowisku rodzinnym, gdzie nie obowiązują żadne zasady dotyczące tego co dzieci mogą robić poza domem (**18,03%**), a tylko **13,11 %** informuje, iż rodzice określili ściśle zasady co mogą robić poza domem. Wsparcie emocjonalne w sytuacjach kryzysowych ze strony rodziców, dzieci otrzymują prawie zawsze (**57,38%**), często (**21,31 %**), czasami (**13,11%**). Podobnie młodzież może liczyć na wsparcie od swojego najlepszego przyjaciela.

PROFILAKTYKA A UŻYWANIE SUBSTANCJ PSYCHOAKTYWNYCH

Ważne jest na ile młodzież ma świadomość dostarczania jej możliwości chronienia jej przed skutkami zachowań ryzykownych na terenie szkoły.

Zacznijmy od kwestii zasięgu oddziaływań szkolnej profilaktyki. W jednym z pytań ankiety prosiliśmy badanych o przypomnienie sobie, czy uczestniczyli w jakichś zajęciach profilaktycznych w szkole w bieżącym roku szkolnym.

Pytaliśmy o zajęcia dotyczące narkotyków, alkoholu i tytoniu osobno.

1 Czy w ubiegłym roku szkolnym brałeś(a)ś udział w zajęciach w szkole (lekcji, spotkaniu) na których poruszano:				
a) Kwestie picia alkoholu			N=61	%
	Tak		47	77,05
	Nie		14	22,95
b) Kwestie palenia tytoniu			N=61	%
	Tak		44	72,13
	Nie		17	27,87

a) Kwestie brania narkotyków				N=61	%
	Tak			47	77,05
	Nie			14	22,95

Z tabeli wynika iż jedna czwarta uczniów nie uświadamia sobie udziału w zajęciach profilaktycznych. Warta sobie odpowiedzieć na pytanie – dlaczego?

WNIOSKI Z ANALIZY WYNIKÓW

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie.

Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu.

1. Palenie papierosów rozpowszechnione jest przede wszystkim w szkołach gimnazjalnych. W szkole podstawowej tylko **14,80 %** uczniów paliło kiedykolwiek w życiu, w Gimnazjum kl. III już **88,24%**. **Najczęściej jest to palenie okazjonalne (1-2 razy).**
2. Większość ankietowanych pije alkohol kilka razy w roku, chociaż aż **8,20 %** respondentów zadeklarowało picie 40 razy i więcej w swoim życiu. W grupie tej przeważają chłopcy. Doświadczenia własne z piciem alkoholu ujawnia **60,66 %** populacji badanych. Wyraźnie widać wzrost ilości osób pijących alkohol w poszczególnych typach placówek, od 14,82 % w szkołach podstawowych przez 88,24 % w I klasach gimnazjalnych do 94,12 % w III klasach gimnazjalnych.
3. Picie destruktywne / upijanie się/ nasila się w Gimnazjum / upiło się przynajmniej raz w życiu **47,06 % uczniów III** klasy Gimnazjum.
4. Do braku kontaktu z narkotykami najczęściej przyznają się uczniowie szkół podstawowych . W Gimnazjum liczba „abstynentów narkotykowych” zmniejsza się o ok. **12 %.**

Jeżeli młodzież już sięga po narkotyki to najczęściej sięga po:

- Marihuana i haszysz – **4,92 %**
- Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza – **6,56%**
- Dopalacze – **3,28 %**

1. Dostępność do środków psychoaktywnych jest trudna do określenia – jednostkowe wskazania respondentów nie pozwalają na jednoznaczne zdefiniowanie tej dostępności.

Według respondentów najłatwiej kupić środki psychoaktywne w mieszkaniu dealera (8,57%), na ulicy, w parku (7,14%), na dyskotecce, w barze (5,71%), a także na terenie szkoły (4,28%).

Natomiast na pytanie: Skąd wzięłeś(ęłaś) tę substancję? respondenci odpowiedzieli:

- dostałem(am) od starszego kolegi/koleżanki – 1 osoba
- wzięłem z domu, bez pozwolenia rodziców – 1 osoba

Zdecydowana większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub lekami bez przepisu lekarza.

Sprawozdanie z działań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Godkowie w 2014 roku

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Godkowie działała w 2014 roku w oparciu o:

- Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj Dz. U. z 2012r., poz. 1356)
- Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Godkowo na 2014 rok
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2014 rok.

W ramach działalności w 2014 r. odbyło się 19 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do Komisji wpłynęło 13 wniosków, o objęcie postępowaniem osób, co do których zaistniało podejrzenie o nadużywaniu alkoholu, w tym:

- 5 wniosków wpłynęło od kuratorów sądowych
- 3 wnioski z Posterunku Policji w Młynarach,
- 2 wnioski z Zespołu Interdyscyplinarnego
- 2 wnioski od rodzin osób uzależnionych
- 1 wniosek z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Godkowie.

W trakcie posiedzeń GKRPA przeprowadzono 17 rozmów motywujących do podjęcia leczenia oraz z 1 osobą współuzależnioną. Spośród osób zgłoszonych do podjęcia działań przez GKRPA jedna podjęła dobrowolnie leczenie odwykowe.

Osoby, z którymi podjęto rozmowy kierowano do terapeuty przyjmującego w Punkcie Konsultacyjnym w świetlicy pod ośrodkiem zdrowia w Godkowie.

W 2014 roku Punkt Konsultacyjny przyjmował dwa razy w miesiącu przez okres 10 miesięcy z wyłączeniem okresu wakacji, gdzie mieszkańcy mogli skorzystać z porad certyfikowanego terapeuty. Według danych uzyskanych z punktu w 2014 roku udzielono 173 porad osobom uzależnionym i 17 porad osobom współuzależnionym. Praca punktu konsultacyjnego skupiała się głównie na motywacji do podjęcia leczenia odwykowego oraz pomocy w utrzymaniu abstynencji osobom po ukończeniu terapii. W wyniku pracy punktu 4 osoby dobrowolnie podjęły leczenie odwykowe w zakładzie leczenia uzależnień.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swojej działalności, w 2014 r. zaopiniowała wydanie 8 zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, będących kontynuacją oraz 3 zezwoleń jednorazowych wydanych w związku z organizacją imprez plenerowych.

W ubiegłym roku na terenie Gminy Godkowo funkcjonowało 17 punktów sprzedaży alkoholu, na podstawie następujących zezwoleń:

- 18 zezwoleń na napoje alkoholowe do 4,5% alkoholu oraz na piwo w tym 4 dotyczyły spożycia w miejscu sprzedaży
- 14 zezwoleń na napoje powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa, w tym 1 dotyczyło spożycia w miejscu sprzedaży
- 6 zezwoleń na napoje powyżej 18 % zawartości alkoholu w tym 1 dotyczyło spożycia w miejscu sprzedaży.

Wpływy pochodzące z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych były źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2014 roku wyniosły one 27 954,33 zł.

Wydatkowano kwotę 29 881,34 zł. Różnicę w kwocie 1 927,01 zł sfinansowano z innych środków budżetu gminy.

W zakresie działań profilaktycznych w 2014 roku dofinansowano:

- spotkanie profilaktyczne dla 5 miejscowości organizowane przez mieszkańców Łępna w kwocie 500 zł,
- rodzinny rajd rowerowy organizowany przez mieszkańców Łępna na kwotę 250 zł,
- działania sołtysa Plajn w organizacji Dnia Dziecka i atrakcji związanych ze Świątami Bożego Narodzenia – kwota 450,01 zł,
- Rady Sołectkiej Kwitajny Wielkie kwotą 340 zł,
- Festynu Rodzinnego Szkoły Podstawowej w Bielicy na kwotę 299,29 zł

- Dzień Dziecka i Dzień Matki w świetlicy wiejskiej w Skowronach kwotą 198,49 zł
- święto Policji kwotą 300 zł
- „Dożynki Gminnych” kwotą 900 zł,
- działań w Bielicy 345,32 zł
- działania profilaktyczne w Osieku – 383,98 zł

Sfinansowano także 6 przedstawień o tematyce profilaktycznej dla szkół za kwotę 2 240 zł.

RAZEM na działania profilaktyczne wydano 6 207,09 zł.

V. POZYCJA STRATEGICZNA GMINY GODKOWO

5.1 Analiza SWOT

Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza.

Gmina Godkowo ma ograniczony wpływ na kształtowanie się procesów społeczno – prawnych będących w jej otoczeniu. Może jednak w sposób aktywny wykorzystywać szanse oraz unikać zagrożeń płynących z otoczenia.

Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

1. wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths),
2. wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses),
3. zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities),
4. zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

W toku dyskusji grupy zadaniowej ustalono, iż w Gminie nie występują istotne problemy społeczne związane z brakiem zamieszkiwania. W związku z tym zgodzono się na dołączenie do obszaru pomocy społecznej zadań pomocy mieszkańcom w poprawie jakości zamieszkiwania.

ANALIZA SWOT (SKALA 1-5)

EDUKACJA PUBLICZNA			
MOCNE STRONY	OCENA	SŁABE STRONY	OCENA
- działające świetlice wiejskie wyposażone w komputery i internet	3	- mała aktywność społeczna społeczności lokalnej	3
- dobrze zorganizowana baza instytucjonalna sprzyjająca działaniom edukacyjnym: place zabaw, plenerowe miejsca spotkań, 2 szkoły podstawowe, gimnazjum, przedszkole,	4	- rotacyjność opiekunów świetlic (konieczne ustawiczne poszerzanie kompetencji opiekunów)	2
- działanie biblioteki i GOKSiR	3	- duże rozproszenie terytorialne społeczności uczniowskiej- utrudniony dostęp do oferty,	4
- przygotowani opiekunowie świetlic	3	- słaba aktywność seniorów,	4
- współdziałające organizacje pozarządowe	4	- słaba oferta zajęć pozaszkolnych dla młodzieży i dorosłych	4
- wsparcie rad sołeckich i sołtysów	3	- niedostateczne przygotowanie edukacyjne rodziców,	3
- wysoki poziom przygotowania kadry oświaty	5		
- udział rodziców w procesie nauczania	4		
- dobre wyniki testów kompetencyjnych	4		
- zapewnione bezpieczeństwo uczniów	4		
SZANSE	OCENA	ZAGROŻENIA	OCENA
- pozyskiwanie środków z zewnątrz	3	- specyficzna mentalność społeczności lokalnej (negatywne nastawienie)	4
- zwiększenie środków z budżetu	2	- małe zainteresowanie rodziców w jaki sposób dziecko spędza czas wolny,	4
- „żeby wszystkim chciało się chcieć”	2	- ubóstwo społeczeństwa i bezrobocie,	4
		- agresja wśród nieletnich,	3

OCHRONA ZDROWIA			
MOCNE STRONY	OCENA	SŁABE STRONY	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - dostępność usług lekarza pierwszego kontaktu w dni robocze - w dni robocze funkcjonuje Gabinet stomatologiczny i Apteka. - pomoc w nagłych sytuacjach w miejscowej Przychodni i poprzez numer 112 	3	- brak opieki zdrowotnej /w tym pediatrycznej/ całodobowej a także w czasie weekendów.	5
	3	- ograniczona dostępność usług lekarzy specjalistów i badań diagnostycznych.	4
	2	- ograniczony dostęp do pielęgniarek szkolnych i szkolnych gabinetów stomatologicznych	4
		- brak nowoczesnej aparatury medycznej w Przychodni.	5
		- zły stan kondycji fizycznej mieszkańców, częste przypadki występowania chorób cywilizacyjnych /otyłość, choroby krążenia, wady kręgosłupa/.	4
		- brak usług rehabilitacyjnych w gminie.	5
		- niezdrowy styl życia.	4
	- niska świadomość mieszkańców na temat ratowania zdrowia i życia.	3	
	- brak powszechnej profilaktyki zdrowotnej.	5	
SZANSE	OCENA	ZAGROŻENIA	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie zdrowego stylu życia, promocji zdrowia i badań profilaktycznych. - dostępność zewnętrznych źródeł finansowania zakupu sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego. - wymuszanie przez Unię Europejską podniesienia jakości usług medycznych. - zmiana polityki Rządu RP w zakresie Ochrony Zdrowia. 	4	- braki kadrowe w służbie zdrowia.	5
	4	- negatywny wpływ jakości produktów spożywczych i szerzenie się bezradności wśród ludności przed ich nabywaniem.	3
	4	- niepokojąco wysoka umieralność ludności zwłaszcza płci męskiej.	3
	5		

POMOC SPOŁECZNA, PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE			
MOCNE STRONY	OCENA	SŁABE STRONY	OCENA
- wykwalifikowana kadra,	4	- istniejące bariery architektoniczne w miejscach publicznych	4
- zasoby lokalowe (świetlice),	5	- ograniczone środki finansowe,	3
- posiadanie środków transportu do przewozu osób niepełnosprawnych,	5	- brak dostępu do specjalistów (psycholog, pedagog, itp.)	5
- dobra współpraca z organizacjami i organizacjami publicznymi (policja, OSP, Stowarzyszenia, Szkoły,..	4	- zbyt mała ilość kadry pomocowej,	4
- przeszkolony Zespół Interdyscyplinarny,	4	- brak środków finansowych na prace Zespołu interdyscyplinarnego	5
- zatrudniony asystent rodziny,	4	- dużo dokumentacji a za mało czasu na pracę socjalną,	5
- dostępność do oferty dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	4	- brak zapewnienia opieki do lat 4	5
- dobra znajomość środowiska,	5	- brak kadry do opieki nad osobami starszymi	5
		- słabe warunki lokalowe GOPS	4
SZANSE	OCENA	ZAGROŻENIA	OCENA
- pozyskiwanie środków na zatrudnienie socjalne ze środków Unii Europejskiej,	4	- starzejące się społeczeństwo,	4
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami,	4	- zbyt niskie finansowanie Gmin,	4
		- nieprecyzyjne przepisy	4

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII			
MOCNE STRONY	OCENA	SŁABE STRONY	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, - świetlice wiejskie (12) - dobra współpraca z Policją, GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, - aktywne działanie komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych(6 przeszkolonych członków) - ograniczanie dostępności do alkoholu poprzez kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, szkolenie sprzedawców, - uczestniczenie członków GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, - realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych 	4	- częste rotacje opiekunów świetlic,	4
	3	- brak świetlicy socjoterapeutycznej,	5
	4	- brak terapii rodzinnej,	5
	4	- brak grupy wsparcia AA,	5
	4	- brak kadry psychologicznej i terapeutycznej,	4
	4	- zbyt niska ilość środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii,	4
	4	- przyzwolenie społeczne na zachowania dysfunkcyjne,	4
	5	- bierność współmałżonków/partnerów osób uzależnionych w podejmowaniu współpracy w procesie wychodzenia z pułapki uzależnienia i przemocy,	4
3	- niska świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień	4	
		- słaba motywacja osób uzależnionych do korzystania z oferty Punktu Konsultacyjnego	4
SZANSE	OCENA	ZAGROŻENIA	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość rozszerzenia oferty działań profilaktycznych, terapeutycznych dzięki środkom z UE 	4	- trudności do dostępu do terapeuty z poza terenu Gminy	5
		- zbyt niska akcyza powodująca łatwą dostępność alkoholu,	3
		- duże bezrobocie na terenie Gminy,	4

5.2 PROSPEKTYWNA WIZJA REALIZACJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE GODKOWO

W przeprowadzonych ankietach reprezentanci społeczności Gminy Godkowo określili w sposób szczegółowy oczekiwania realizacyjne w zakresie:

EDUKACJA PUBLICZNA

- programy profilaktyczne związane z zagrożeniami (dopalacze, papierosy) i przemocą
- szkolenie dla animatorów kultury
- przeprowadzenie szkoleń dla rodziców mówiących, jak wspomagać rozwój dziecka od poczęcia,
- organizacja kursów – tańca, rękodzielnictwa, zumby
- utworzenie „Uniwersytetu III wieku dla osób 50+,”
- wprowadzenie w Gimnazjum obowiązku doradcy zawodowego,
- zaspakajanie potrzeb edukacyjnych poprzez organizowanie różnego rodzaju kursów, np. językowych dla dorosłych, młodzieży (bardzo przydatne dla osób wyjeżdżających do pracy za granicę),
- spotkania z rodzicami, na których pokazane byłyby problemy, z jakimi borykają się ich dzieci,
- zachęcanie społeczeństwa do samokształcenia,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- spotkania mieszkańców gminy z osobami o specjalnym przygotowaniu psychologicznym zachęcającymi do działań ograniczających zagrożenia społeczne, w ramach np. cokwartalnych spotkań z mieszkańcami gminy,

OCHRONA ZDROWIA

- większe oddziaływanie Wójta i Rady Gminy Godkowo na Dyrekcję NZOZ „Twoje Zdrowie” z siedzibą w Elblągu w zakresie usług zdrowotnych wymienionych w **SŁABYCH STRONACH** niniejszej diagnozy dotyczącej ochrony zdrowia w gminie Godkowo.
- rozważyć możliwość przejęcia miejscowej Przychodni Zdrowia pod władanie Urzędu Gminy Godkowo /utworzenie Gminnego Ośrodka Zdrowia w Godkowie/
- powołać/zatrudnić koordynatora który zajmie się inicjowaniem działań mających na celu podniesienie świadomości społecznej mieszkańców w zakresie poprawy zdrowia.
- organizacja cyklicznych imprez rowerowych, które wykorzystają istniejące ścieżki rowerowe

- edukacja prozdrowotna w szkole: pielęgniarka w szkole, przeglądy dentystyczne
- propagowanie zdrowego odżywiania
- poszerzenie opieki o specjalistów,
- przeprowadzenie wczesnego diagnozowania dzieci z problemami, wyłowienie dzieci z wadami i współpraca ze specjalistami,
- publikacje ulotek i broszurek prozdrowotnych i umieszczanie w miejscach publicznych,

POMOC SPOŁECZNA, PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

- większa aktywizacja społeczeństwa
- więcej kursów dokształcających
- utworzenie punktu konsultacyjnego – wsparcie dla osób pokrzywdzonych
- prowadzenie Punktów przedszkolnych,
- zwiększenie zatrudnienia w obszarze pomocy społecznej
- pomoc finansowa w postaci bonów żywnościowych do realizacji w Godkowie,
- zajęcia w ramach świetlicy socjoterapeutycznej,
- działanie w ramach Banku Żywności (w strukturach i programach UE) oraz istniejącej współpracy z GOPS-em,
- utworzenie klubu AA,
- utworzenie większej liczby mieszkań socjalnych
- opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi,

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

- motywowanie osób uzależnionych i ich rodzin do korzystania z oferty Punktu Konsultacyjnego
- zorganizowanie zajęć socjoterapeutycznej
- prowadzenie terapii dla osób współuzależnionych
- stworzenie grupy wsparcia AA, zwiększenie działań profilaktycznych dla dorosłych
- spotkania z dziećmi i młodzieżą dotyczące uzależnień, wykłady na temat szkodliwości,
- prowadzenie profilaktyki i zajęć w szkołach zaczynając od dzieci najmłodszych,
- wprowadzenie programu do pracy z rodzicami,
- wzmożony monitoring sprzedaży alkoholu przy współpracy policji,

Z powyższych oczekiwań co do działań w obszarach rozwiązywania problemów społecznych oraz w oparciu o mocne strony Gminy można sformułować cel nadrzędny strategii.

***Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Godkowo,
życie wolne od zagrożeń, dostępna profesjonalna pomoc społeczna,
aktywne i zintegrowane grupy społeczne, samorealizujące się w
działaniach prospołecznych.***

Cel ten jest syntetyczną i skróconą wersją myśli, które zawarte są w wizji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy. Jest to hasłowe wyrażenie wizji rozwoju społecznego mieszkańców Gminy Godkowo.

VI. CELE GŁÓWNE STRATEGII, CELE SZCZEGÓŁOWE I ICH REALIZACJA

6.1 Cele główne strategii

Po uzyskaniu akceptacji społecznej wizji strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Godkowo, do której będzie dążyć społeczność lokalna w wyniku wdrażania strategii oraz po przeprowadzeniu diagnozy prospektywnej przystąpiono do ustalenia priorytetów, celów głównych strategii.

Cele główne określono dla pięciu obszarów:

1. Edukacja publiczna.
2. Ochrona zdrowia.
3. Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
4. Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Uwzględniając wyniki analizy SWOT, analizy potencjałów, oczekiwania realizacyjne liderów społeczności lokalnej wypracowano następujące cele główne:

- dla obszaru „Edukacja publiczna”

Świadome i aktywne społeczeństwo, kapitał ludzki oparty na wiedzy. Dostęp do kształcenia ustawicznego.

- dla obszaru „Ochrona zdrowia”

Zdrowe społeczeństwo, świadome zagrożeń i potrafiące przeciwdziałać tym zagrożeniom.

- dla obszaru „Pomoc społeczna, polityka prorodzinna oraz jakość zamieszkiwania”

Profesjonalna pomoc społeczna, zmieniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, sprzyjająca w rozwiązywaniu własnych problemów, zachęcająca do samorealizacji.

- dla obszaru „Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii”

Skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii. Efektywny system przeciwdziałania nadużywaniu środków psychoaktywnych.

Realizacja tych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów szczegółowych w poszczególnych latach. Cele szczegółowe i działania realizacyjne przedstawione zostaną w kolejnych rozdziałach.

6.2 Cele szczegółowe i ich realizacja

EDUKACJA PUBLICZNA

PROBLEM

- mała aktywność społeczna społeczności lokalnej
- rotacyjność opiekunów świetlic (konieczne ustawiczne poszerzanie kompetencji opiekunów)
- duże rozproszenie terytorialne społeczności uczniowskiej- utrudniony dostęp do oferty,
- słaba aktywność seniorów,
- słaba oferta zajęć pozaszkolnych dla młodzieży i dorosłych
- niedostateczne przygotowanie edukacyjne rodziców,

CEL GŁÓWNY

Świadome i aktywne społeczeństwo, kapitał ludzki oparty na wiedzy. Dostęp do kształcenia ustawicznego.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- nowoczesny system oświaty,
- dostępność bogatej oferty edukacyjnej,
- wyrównywanie szans rozwojowych,
- przyjazny klimat dla kształcenia ustawicznego.

DZIAŁANIA STRATEGICZNE:

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	NAKLADY	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU \\ MINIMUM REALIZACYJNE	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Kontynuowanie modernizacji bazy oświatowej.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Funkcjonalna baza oświatowa	Urząd Gminy
2	Doposażanie szkół w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wyższy poziom przygotowania uczniów do oczekiwań współczesnego świata	Urząd Gminy
3	Opracowanie i wdrożenie zasad oraz programów dostępu do usług edukacyjnych różnych grup społecznych.	2016 – 2025	Bezinwestycyjne	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy
4	Likwidacja barier architektonicznych placówkach oświatowych i kulturalnych.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Większy dostęp do oświaty	Urząd Gminy

5	Zorganizowanie i wdrożenie różnorodnej oferty zajęć pozalekcyjnych z uwzględnieniem możliwości komunikacyjnych.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe,	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy
6	Przygotowanie i realizacja oferty edukacyjnej dla rodziców i osób starszych.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy
7	Doskonalenie kadry pedagogicznej uwzględniające nowoczesne techniki i potrzeby rozwojowe społeczności lokalnej.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy
8	Opracowanie i wdrożenie metod i zasad pomocy psychologicznej – pedagogicznej i medycznej.	2016 – 2025	Bezinwestycyjne	Mniej dysfunkcji w procesie dydaktycznym dzieci i młodzieży	Urząd Gminy
9	Wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Urząd Gminy

OCHRONA ZDROWIA

PROBLEM

- brak opieki zdrowotnej /w tym pediatrycznej/ całodobowej a także w czasie weekendów.
- ograniczona dostępność usług lekarzy specjalistów i badań diagnostycznych.
- ograniczony dostęp do pielęgniarek szkolnych i szkolnych gabinetów stomatologicznych
- brak nowoczesnej aparatury medycznej w Przychodni.
- zły stan kondycji fizycznej mieszkańców, częste przypadki występowania chorób cywilizacyjnych /otyłość, choroby krążenia, wady kręgosłupa/.
- brak usług rehabilitacyjnych w gminie.
- niezdrowy styl życia.
- niska świadomość mieszkańców na temat ratowania zdrowia i życia.
- brak powszechnej profilaktyki zdrowotnej.

CEL GŁÓWNY

Zdrowe społeczeństwo, świadome zagrożeń i potrafiące przeciwdziałać tym zagrożeniom.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- dobra opieka medyczna,
- dostępne specjalistyczne leczenie,
- profesjonalna profilaktyka.

DZIAŁANIA STRATEGICZNE:

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	NAKLADY	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU \\ MINIMUM REALIZACYJNE	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Współuczestniczenie Gminy w koordynowaniu usługami medycznymi, rozważyć możliwość przejęcia miejscowej Przychodni Zdrowia pod władanie Urzędu Gminy Godkowo	2016 – 2025	Budżet gminy, budżet państwa	Większa dostępność do usług medycznych	Urząd Gminy, Placówki Ochrony Zdrowia
2	Wspieranie instytucji zdrowia publicznego w organizowaniu różnorodnych form pomocy specjalistycznej i jej dostępności na terenie Gminy.	2016 – 2025	Budżet gminy, budżet państwa	Większa dostępność do usług medycznych	Urząd Gminy, Placówki Ochrony Zdrowia
3	Edukacja do zdrowego stylu życia.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe,	Większa dostępność do usług medycznych	Urząd Gminy, Placówki Ochrony Zdrowia
4	Opracowanie i wdrożenie programu pomocy osobom uzależnionym.	2016 – 2025	Budżet gminy, budżet państwa	Więcej osób wychodzących z uzależnienia	Urząd Gminy, Placówki Ochrony Zdrowia

POMOC SPOŁECZNA , PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

PROBLEM

- istniejące bariery architektoniczne w miejscach publicznych
- ograniczone środki finansowe,
- brak dostępu do specjalistów (psycholog, pedagog, itp.)
- zbyt mała ilość kadry pomocowej,
- brak środków finansowych na prace Zespołu interdyscyplinarnego
- dużo dokumentacji a za mało czasu na pracę socjalną,
- brak zapewnienia opieki do lat 4
- brak kadry do opieki nad osobami starszymi
- słabe warunki lokalowe GOPS

CEL GŁÓWNY

Profesjonalna pomoc społeczna, zmieniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, sprzyjająca w rozwiązywaniu własnych problemów, zachęcająca do samorealizacji.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- wzmocnienie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej,
- wspieranie rozwoju kwalifikacji osobowych klientów pomocy społecznej,
- rozwój zasobów osobowych i instytucjonalnych Ośrodka Pomocy Społecznej,
- promocja samorealizacji, przedsiębiorczości.

DZIAŁANIA STRATEGICZNE:

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	NAKLADY	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU \ MINIMUM REALIZACYJNE	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Modernizacja i rozwój bazy lokalowej Ośrodka Pomocy Społecznej.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2	Przygotowanie kadr pomocowych do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Motywowanie klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji i rozwiązywania własnych problemów.	2016 – 2025	Bezinwestycyjne	Poprawa efektywności udzielanej pomocy i ograniczenie dysfunkcji społecznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ankiety
4	Udział w programach finansowanych z funduszy EFS realizowanych w zakresie aktywizacji i reintegracji społecznej osób bezrobotnych, wykluczonych społecznie.	2016 – 2025	Fundusze Europejskie	Poprawa efektywności udzielanej pomocy i ograniczenie dysfunkcji społecznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

5	Inspirowanie władz do tworzenia instytucji i organizacji samopomocowych.	2016 – 2025	Bezinwestycyjne	Ograniczenie dysfunkcji społecznych	Urząd Gminy
6	Współtworzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Poprawa efektywności udzielanej pomocy i ograniczenie dysfunkcji społecznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
7	Wspieranie i współuczestniczenie w realizacji Gminnego Programu przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	2016 – 2025	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa efektywności udzielanej pomocy i ograniczenie dysfunkcji społecznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
8	Opracowanie materiałów informacyjnych promujących przedsiębiorczość, wychodzenie z kryzysu, zachęcających do samodzielnego rozwiązywania problemów życiowych.	2016 – 2025	Budżet gminy	Poprawa efektywności udzielanej pomocy i ograniczenie dysfunkcji społecznych	Ankiety

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

PROBLEM

- częste rotacje opiekunów świetlic,
- brak świetlicy socjoterapeutycznej,
- brak terapii rodzinnej,
- brak grupy wsparcia AA,
- brak kadry psychologicznej i terapeutycznej,
- zbyt niska ilość środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii,
- przyzwolenie społeczne na zachowania dysfunkcyjne,
- bierność współmałżonków/partnerów osób uzależnionych w podejmowaniu współpracy w procesie wychodzenia z pułapki uzależnienia i przemocy,
- niska świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień
- słaba motywacja osób uzależnionych do korzystania z oferty Punktu Konsultacyjnego

CEL GŁÓWNY

Skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii. Efektywny system przeciwdziałania nadużywaniu środków psychoaktywnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- profesjonalna pomoc terapeutyczno – profilaktyczna,
- racjonalna i efektywna profilaktyka problemowa,
- skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom,
- promocja zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie nadużywaniu środków psychoaktywnych.

DZIAŁANIA STRATEGICZNE:

LP.	DZIAŁANIA / ZADANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	NAKLADY	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU \\ MINIMUM REALIZACYJNE	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób i rodzin uwikłanych w uzależnienia od środków psychoaktywnych	2016 – 2025	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Poprawa sytuacji psychospołecznej, młodzieży i dorosłych,	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2	Opracowanie i wdrożenie standardów profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi.	2016	Bezinwestycyjne	Wyższy poziom działań profilaktycznych i naprawczych	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3	Wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych.	2016 – 2025	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Wyższy poziom działań profilaktycznych i naprawczych	Urząd Gminy, Placówki Oświatowe
4	Rozwijanie pomocy socjoterapeutycznej poprzez wdrażanie programów socjoterapeutycznych.	2016 – 2025	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Wyższy poziom działań profilaktycznych i naprawczych	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5	Wspieranie i współuczestniczenie w realizacji Gminnego Programu przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	2016 – 2025	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Ograniczenie nasilania się zjawiska przemocy w rodzinie	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
6	Przygotowanie programu edukacji rodziców – wdrożenie programu „Szkoła dla rodziców”.	2016 – 2025	Budżet Gminy	Poprawa sytuacji psychospołecznej, młodzieży i dorosłych	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
7	Opracowanie i wydawanie ulotek promujących zdrowy styl życia, wolny od zagrożeń, wspieranie powstawania miejsc do realizacji „zdrowego trybu życia”.	2016 – 2025	Bezinwestycyjne	Bardziej skuteczna pomoc w sytuacji kryzysowej	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
8	Prowadzenie systematycznych badań określających skalę zjawisk dysfunkcyjnych i potrzeb pomocowych.	2016 – 2025	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Bardziej skuteczna pomoc w sytuacji kryzysowej	Urząd Gminy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
9	Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin osób uzależnionych	2016 – 2025	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Bardziej skuteczna pomoc w sytuacji kryzysowej	Urząd Gminy

VII. SYSTEM ZARZĄDZANIA I AKTUALIZACJI STRATEGII.

Istotnym wymogiem stawianym wszystkim dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system zarządzania realizacją, określający organizację, zasady i sposoby wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji. Nie stworzenie tego systemu powoduje, że strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”.

W celu sprecyzowania zarządzania realizacją Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych należało odpowiedzieć na następujące pytania:

- a) kto będzie odpowiedzialny za koordynację procesu wdrażania dokumentu?
- b) jak często i jakimi sposobami będzie odbywać się ocena jego realizacji?
- c) w jaki sposób i w jakim trybie będzie dokonywana korekta/aktualizacja strategii?

Opracowując niniejsze „wytyczne” kierowano się założeniem, że proces tworzenia oraz wysiłek wdrażania strategii muszą być oparte na tej samej podstawie – partycypacji społecznej. A zatem, w naturalny sposób zaangażowanie oraz nabyte doświadczenie członków zespołu zadaniowego oraz osób uczestniczących w warsztatach planowania strategicznego powinny zostać wykorzystane na etapie wdrażania strategii.

Podmioty zarządzające realizacją strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Godkowo zawiera cele i zadania, które stanowią wyzwanie dla społeczności lokalnej oraz gminnych instytucji publicznych i niepublicznych działających w sferze polityki społecznej. W związku z tym wdrażanie Strategii wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami, a efektywność procesu będzie zależała w głównej mierze od podmiotów zarządzających realizacją:

- a) Wójt Gminy Godkowo – wykonuje uchwały Rady Gminy i budżet gminy przy pomocy Urzędu Gminy w Godkowo ; odpowiedzialny za bieżące wdrażanie strategii;
- b) Rada Gminy w Godkowie – organ stanowiący w gminie; uchwała budżet; pełni nadzór nad realizacją strategii;
- c) Gminne Forum ds. Społecznych – ciało doradczo-inicjatywne i opiniujące stanowiące zarazem forum wymiany doświadczeń i pomysłów na rozwój społeczny gminy, zwoływane nie rzadziej niż co dwa lata przez Wójta gminy Godkowo; w skład forum wchodzi liderzy społeczni oraz pracownicy instytucji polityki społecznej gminy, reprezentanci sektora publicznego (jednostki organizacyjne gminy, Sołectwa, policja, instytucje powiatowe), gospodarczego (prywatni przedsiębiorcy, rolnicy) i

społecznego (organizacje pozarządowe, parafie, grupy nieformalne) w gminie, w szczególności osoby, które brały udział w warsztatach planowania strategicznego.

Instrumenty realizacji strategii

Wśród szeregu instrumentów służących realizacji Strategii, należy wymienić instrumenty finansowe, administracyjno-prawne, z zakresu promocji i marketingu, monitoringu, a także narzędzia służące aktualizacji strategii.

Głównym instrumentem finansowym służącym realizacji zadań gminy jest jej budżet, gwarantujący samodzielność finansową samorządu, uchwalany w formie uchwały budżetowej na dany rok budżetowy, stanowi roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów gminy. Możliwość realizacji zadań jest uwarunkowana w głównej mierze zakresem i charakterem dochodów budżetowych. Trzeba stwierdzić, że poziom dochodów własnych gminy Godkowo nie wystarcza w stosunku do realizowanych zadań oraz potrzeb społecznych, niezbędny jest zatem sprawnie funkcjonujący mechanizm zasilania zewnętrznego budżetu.

Wdrażając Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych gmina będzie musiała oprzeć się o dostępne programy pomocowe, a także prowadzić racjonalną współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi, kościelnymi oraz sektorem przedsiębiorców. W tym sensie niezmiernie ważna będzie akcja informacyjno-promocyjna na temat Strategii i procesów integracji społecznej, wykorzystująca Internet (głównie BIP), prasę lokalną, a także promocję i reklamę bezpośrednią (na przykład zapraszanie do udziału w przedsięwzięciach samorządowych podmiotów mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zadań).

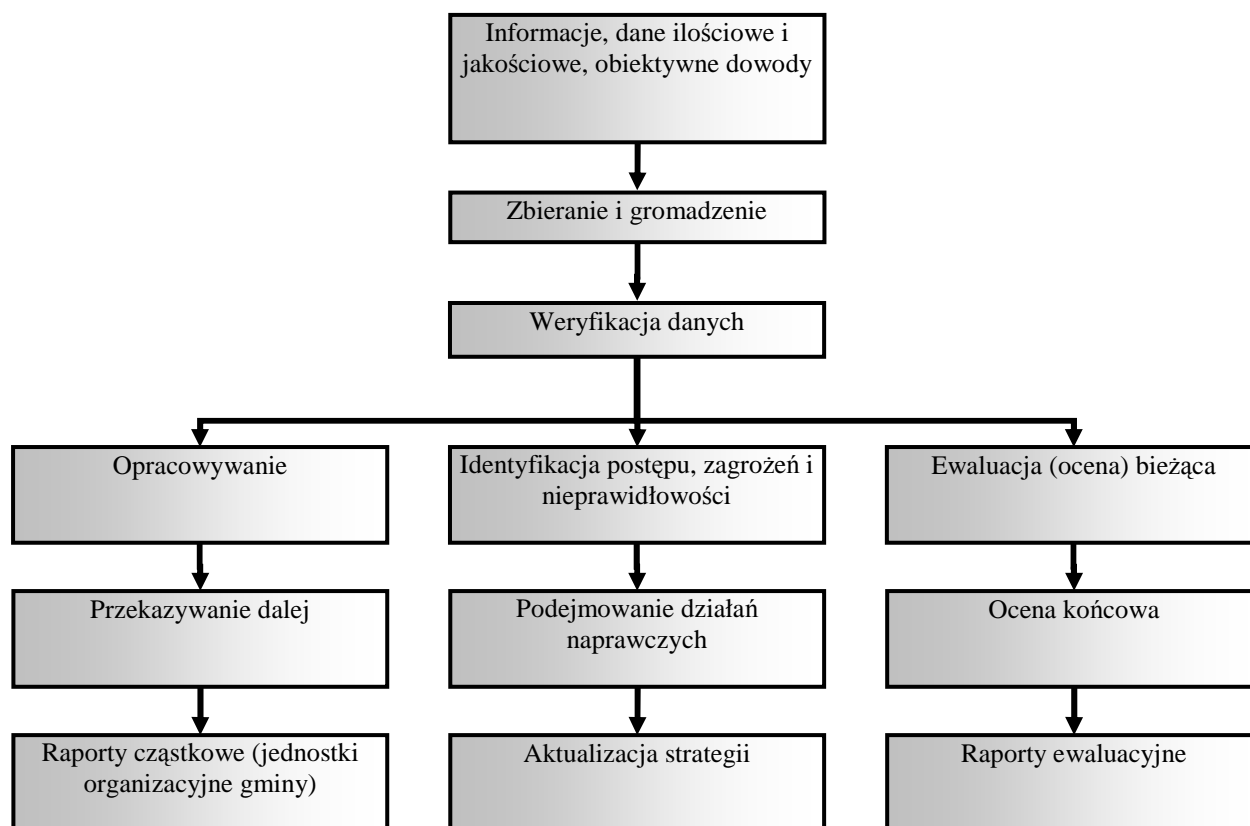
Monitoring i ocena wdrażania strategii

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Przebieg procesu monitoringu i ewaluacji (oceny) postępów we wdrażaniu GSRPS przedstawia poniższy schemat.

Proces monitoringu i oceny Strategii

Podstawowym dokumentem w procesie monitoringu będą raporty roczne realizacji zadań opracowywane przez Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Raporty będą sporządzane **do końca lutego roku** następującego po roku sprawozdawczym, którego dany raport dotyczy, w oparciu o sprawozdania (raporty cząstkowe) jednostek organizacyjnych gminy z realizacji wyznaczonych dla nich zadań oraz wszelkie dane uzyskane od podmiotów publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w politykę społeczną, w tym w szczególności od organizacji pozarządowych i kościelnych działających w sferze pożytku publicznego. Raporty co dwa lata będą pełniły zarazem funkcję raportów ewaluacyjnych.

Raporty przewodniczący Zespołu przekazuje Wójtowi Gminy, który następnie przedstawia Radzie Gminy informację o stanie wdrażania strategii. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji Strategii, Wójt wspólnie z Zespołem ds. Wdrażania i Monitorowania podejmuje działania naprawcze, modyfikując plany operacyjne gminy.

Aktualizacja strategii

Przeglądy aktualizacyjne Strategii będą odbywały się **co 2 lata**. Każdorazowo będzie to cykl prac analogicznych do procesu tworzenia gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, poprzedzonych analizą zmian następujących w otoczeniu społeczno-gospodarczym (np. nowe uregulowania prawne, nowe możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków pomocowych) oraz oceną postępów w realizacji Strategii, w tym poziomie zadowolenia lokalnej społeczności z podjętych działań w sferze polityki społecznej. Następnie na warsztatach ze społecznością, na podstawie zebranych materiałów (dane statystyczne, ankiety, sondaże opinii publicznej) i wyników monitoringu Strategii, zostaną opracowane poszczególne elementy strategii, które wymagają aktualizacji, a także dokonana zostanie weryfikacja poszczególnych celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań realizacyjnych.

*Przewodniczący Rady Gminy
Mariusz Dziki*